

Către: Adrian Gavriliță
Ministrul Finanțelor

Nr. 78 din 15.06.2026

Ref.: Comentarii și propuneri la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor)

Stimate domnule Gavriliță,

Vă salutăm în numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova) apreciază eforturile autorităților de a continua procesul de armonizare a cadrului normativ național cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul serviciilor financiare și de a consolida cadrul de reglementare și supraveghere aplicabil instituțiilor de credit.

Proiectul de lege supus consultărilor publice reprezintă un pas important în procesul de transpunere a Directivei (UE) 2024/1619 (CRD VI), contribuind la modernizarea cadrului de guvernanță, supraveghere și administrare a riscurilor în sectorul bancar. Totodată, având în vedere complexitatea modificărilor propuse și impactul acestora asupra instituțiilor de credit și a altor participanți ai pieței financiare, considerăm oportună clarificarea unor aspecte ce țin de aplicarea practică a noilor prevederi, asigurarea proporționalității cerințelor și evitarea unor eventuale dificultăți de implementare.

În acest context, prezentăm în continuare observațiile și recomandările comunității de afaceri.

1. Aferent Art. I pct. 2, noul art. 75⁴ reglementează obligația Băncii Naționale a Moldovei de a solicita Autorității Bancare Europene actualizarea informațiilor publicate în registrele și bazele de date administrate de aceasta. Cu toate acestea, proiectul nu stabilește un termen concret în care această obligație urmează să fie îndeplinită după apariția modificărilor relevante sau după rămânerea definitivă a actului care justifică actualizarea.

Lipsa unui termen expres poate conduce la practici neuniforme și poate afecta actualitatea informațiilor disponibile autorităților competente, instituțiilor financiare și altor părți interesate.

Astfel, propunem completarea alin. (2) al art. 75⁴, după cuvintele „solicită Autorității Bancare Europene actualizarea”, cu textul „în termen de cel mult 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii”.

2. La art. II din proiect, prin modificările propuse la art. 4 alin. (2⁵) din Legea nr. 192/1998, precum și prin introducerea art. 4 alin. (1¹) și (2¹) și a art. 5¹ alin. (1)–(9) din Legea nr. 202/2017, proiectul instituie un model

de supraveghere în care Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare exercită competențe de reglementare, autorizare și supraveghere asupra unor categorii distincte de instituții de credit.

Totuși, proiectul nu reglementează expres mecanismul de coordonare între cele două autorități în situațiile în care entitățile supravegheate fac parte din același grup financiar, nici nu stabilește rolurile și responsabilitățile aferente supravegherii consolidate, cooperării interinstituționale și schimbului de informații cu autoritățile competente din alte jurisdicții.

În lipsa unor prevederi clare, pot apărea incertitudini privind repartizarea competențelor între autoritățile de supraveghere, în special în cazul grupurilor financiare mixte sau al structurilor transfrontaliere.

În acest sens, propunem completarea art. 5¹ din Legea nr. 202/2017 cu un alineat nou, după alin. (9), cu următorul cuprins:

„În cazul grupurilor care includ entități aflate sub supravegherea atât a Băncii Naționale a Moldovei, cât și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Banca Națională a Moldovei exercită rolul de coordonator al supravegherii consolidate și al schimbului de informații cu autoritățile competente externe.”.

3. La Art. III pct. 5 (modificarea art. 3 din Legea nr. 202/2017):

A. Cu referire la noțiunea „instituție mică și cu un grad redus de complexitate, menționăm că proiectul preia integral criteriile prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 575/2013 (CRR) pentru definirea noțiunii de „instituție mică și cu un grad redus de complexitate”, inclusiv criteriile prevăzute la lit. f)–g), care fac referire la nivelul expunerilor în Spațiul Economic European (SEE), utilizarea modelelor interne și desfășurarea activităților transfrontaliere.

Deși aceste criterii sunt relevante în contextul pieței financiare a Uniunii Europene, aplicabilitatea lor în Republica Moldova este limitată, având în vedere dimensiunea redusă a sectorului bancar, gradul redus de internaționalizare a activităților și faptul că utilizarea modelelor interne avansate nu reprezintă o practică răspândită pe piața locală.

În forma propusă, există riscul ca anumite criterii să nu reflecte în mod adecvat profilul de risc și nivelul de complexitate al instituțiilor de credit din Republica Moldova, ceea ce poate conduce la dificultăți de interpretare și aplicare.

Astfel, propunem completarea prevederii cu un alineat nou, cu următorul cuprins:

„Banca Națională poate adapta prin acte normative criteriile prevăzute la lit. f)-g), ținând cont de dimensiunea și specificul pieței financiare din Republica Moldova.”.

B. Cu referire la noțiunea „criptoactiv”, menționăm că proiectul introduce în legislația națională noțiunea de „criptoactiv”, în vederea alinierii cadrului normativ la evoluțiile recente din domeniul serviciilor financiare și la

standardele europene relevante. Cu toate acestea, proiectul nu reglementează aspectele prudențiale aferente deținerii sau expunerii instituțiilor de credit la astfel de active.

În particular, lipsesc prevederi referitoare la limitele de expunere, cerințele de capital, obligațiile de raportare și tratamentul prudențial aplicabil expunerilor directe sau indirecte la criptoactive. Absența unor reguli tranzitorii poate genera incertitudini privind modul de gestionare și monitorizare a acestor expuneri până la adoptarea reglementărilor secundare de către Banca Națională a Moldovei.

Din aceste motive, propunem completarea Titlului III al Legii nr. 202/2017 cu o dispoziție tranzitorie, cu următorul cuprins:

„Până la aprobarea cadrului normativ secundar, instituțiile de credit vor raporta separat expunerile directe și indirecte la criptoactive și vor respecta limitele stabilite de Banca Națională.”.

C. La definiția „societate financiară holding” și la Art. III pct. 6 (completarea art. 4 cu alin. (2¹) din Legea nr. 202/2017), proiectul introduce cadrul privind aprobarea și supravegherea societăților financiare holding și a societăților financiare holding mixte, atribuind Băncii Naționale a Moldovei competențe de autorizare și supraveghere a acestora. Totuși, proiectul nu reglementează în mod expres responsabilitățile acestor entități în raport cu respectarea cerințelor prudențiale la nivel consolidat și cu obligațiile de raportare aferente grupului.

În lipsa unor prevederi explicite, pot apărea incertitudini privind rolul și răspunderea societății financiare holding în asigurarea conformării grupului la cerințele de supraveghere consolidată, inclusiv în ceea ce privește furnizarea informațiilor și raportărilor necesare autorității competente.

Recomandăm completarea secțiunii dedicate holdingurilor cu prevederea:

„Societatea financiară holding aprobată este responsabilă pentru respectarea cerințelor prudențiale la nivel consolidat și pentru transmiterea raportărilor consolidate către autoritatea competentă.”.

D. La definiția „politică de remunerare neutră din punctul de vedere al genului”, proiectul introduce noțiunea în concordanță cu evoluțiile cadrului normativ european privind guvernanța corporativă și remunerarea în sectorul financiar. Cu toate acestea, proiectul nu conține prevederi care să clarifice modalitatea de aplicare a acestui principiu la nivelul instituțiilor de credit.

În particular, nu sunt stabilite criterii sau metodologii pentru evaluarea caracterului neutru al politicilor de remunerare, indicatorii care urmează a fi monitorizați și nici obligațiile de raportare sau documentare aferente.

În lipsa unor clarificări, există riscul unor interpretări neuniforme și al unor dificultăți practice în implementarea și verificarea respectării acestei cerințe.

Recomandăm introducerea unei norme tranzitorii, cupă cum urmează:

„Banca Națională va aproba, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, metodologia de evaluare și raportare a politicilor de remunerare neutre din punct de vedere al genului.”.

4. Prin intermediul Art. III pct. 12, proiectul propune înlocuirea pragului minim al capitalului inițial exprimat în monedă națională, de 100 milioane MDL, cu cerința privind deținerea unui capital inițial de cel puțin echivalentul a 5 milioane EUR.

Deși modificarea urmărește alinierea la cerințele europene, proiectul nu precizează modalitatea de determinare a echivalentului în lei moldovenești, inclusiv cursul de schimb aplicabil, momentul la care acesta urmează a fi calculat și modul de tratare a eventualelor fluctuații valutare. Lipsa acestor clarificări poate genera incertitudini în procesul de autorizare și interpretări diferite cu privire la îndeplinirea cerinței de capital minim.

Se propune completarea art. 9 alin. (1) cu o prevedere care să stabilească expres modalitatea de determinare a echivalentului în moneda națională, după cum urmează:

„Echivalentul în MDL se determină conform cursului oficial al BNM valabil la data depunerii cererii de autorizare.”.

5. La Art. III pct. 22, noul art. 23² reglementează condițiile de desfășurare a activității în Republica Moldova de către instituțiile de credit autorizate în statele membre ale Uniunii Europene, în baza principiului pașaportului european. Cu toate acestea, proiectul nu clarifică în mod expres regimul obligațiilor aplicabile sucursalelor acestor instituții în raport cu autoritățile naționale.

În particular, nu este clar dacă și în ce măsură sucursalele instituțiilor de credit din statele membre vor avea obligații de raportare statistică sau prudențială către Banca Națională a Moldovei, inclusiv în ceea ce privește transmiterea unor seturi de date financiare și de supraveghere. De asemenea, proiectul nu precizează modul de aplicare a mecanismelor naționale de protecție a deponenților și obligațiile aferente acestora.

Considerăm necesară introducerea unei norme exprese privind obligațiile de raportare statistică, prudențială și participarea la mecanismele naționale de protecție a deponenților.

6. Proiectul transpune un set important de modificări aferente Directivei (UE) 2024/1619 (CRD VI) și consolidează cadrul de guvernare și supraveghere aplicabil instituțiilor de credit. Cu toate acestea, nu au fost identificate prevederi explicite referitoare la administrarea riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor (ICT), responsabilitățile organului de conducere în domeniul riscurilor cibernetice, testarea rezilienței operaționale digitale și gestionarea sau raportarea incidentelor cibernetice.

Deși aceste aspecte pot face obiectul unor reglementări sectoriale distincte, ele reprezintă componente esențiale ale cadrului european actual de reziliență operațională digitală și sunt strâns corelate cu cerințele de guvernare și administrare a riscurilor promovate prin CRD VI. În acest context, lipsa unor prevederi-cadru în legislația primară poate genera incertitudini privind responsabilitățile instituțiilor și ale organelor de conducere în materie de gestionare a riscurilor ICT.

Recomandăm completarea capitolului privind cadrul de administrare și gestionare a riscurilor cu un articol nou, cu următorul cuprins:

„Instituțiile de credit trebuie să dispună de un cadru de administrare a riscurilor aferente tehnologiei informației și comunicațiilor (ICT), aprobat de organul de conducere și supus evaluării periodice de către funcția de audit intern.”.

7. Cu referire la obligația băncilor de a-și obține noile autorizații și de a-și modifica statutele, propun să se expună alin. (3) al Art. V Dispoziții tranzitorii în următoarea redacție:

„(3) Pentru reperfectarea autorizațiilor în scop de desfășurare a activităților permise instituțiilor de credit conform alin.(2) lit. a) din prezentul articol, precum și pentru înregistrarea de stat a modificărilor și completărilor în statutul instituțiilor de credit, în legătură cu ajustarea acestuia la prevederile prezentei legi, nu se percep taxele prevăzute la art. 20 al prezentei legi și la capitolul I pct. 1 al Anexei la Legea nr. 202/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.”.

În încheiere, reiterăm susținerea AmCham Moldova pentru obiectivul de aliniere a cadrului normativ național la standardele și bunele practici europene în domeniul bancar și financiar. Considerăm că recomandările formulate în prezentul aviz urmăresc consolidarea clarității juridice, asigurarea unei implementări eficiente și proporționale a noilor cerințe și facilitarea procesului de conformare pentru participanții pieței.

Rămânem deschiși pentru participarea la discuții suplimentare și pentru oferirea suportului necesar în procesul de definitivare a proiectului de lege și a actelor normative subsecvente.

Vă mulțumim pentru deschiderea către dialog și pentru oportunitatea de a contribui la procesul de consultare publică.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova